

دستورالعمل نحوه تاسیس و فعالیت شبکه های تخصصی تشکل های مردم نهاد

در راستای اجرای ماده ۴ تصویب نامه شماره ۶۷۷۳۵/ت/۵۱۳۰۵ هـ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۶ هیات وزیران (موضوع آئین نامه اجرایی تاسیس و فعالیت تشکلهای مردم نهاد) ، دستورالعمل نحوه تاسیس و فعالیت شبکه تشکل های مردم نهاد بشرح ذیل ابلاغ می گردد.

ماده یک: تعاریف:

الف- شبکه: شبکه تشکل های مردم نهاد که در این دستورالعمل به اختصار "شبکه" نامیده می شود ، واحد حقوقی است که با مشارکت حداقل تعداد پنج تشکل مردم نهاد به صورت موضوعی و تخصصی ایجاد و به ثبت می رسد و اقدام به اخذ پروانه فعالیت از وزارت کشور و ثبت شخصیت حقوقی نموده و شروع به فعالیت می کند.

موضوع فعالیت یا اهداف تشکلهای متقاضی تاسیس شبکه ، باید مشابه و در چهارچوب یک موضوع مشخص متمرکز باشد. و از عناوین مجمع ملی / مجمع استانی (به تفکیک سطح فعالیت شبکه) و شورای هماهنگی تشکل های مردم نهاد (با ذکر عبارت موضوعی شبکه مانند شورای هماهنگی تشکل های میراث فرهنگی استان تهران) می توان به جای نام شبکه استفاده نمود .

ب- ماهیت و نوع فعالیت شبکه: شبکه دارای ماهیت غیردولتی ، غیرتجاری غیرانتفاعی ، غیرسیاسی ، داوطلبانه و با رویکرد اجتماعی می باشد و کلیه قوانین و مقررات تصویب نامه هیات وزیران در فرآیند تاسیس و فعالیت شبکه ها جاری و لازم الاجرا است.

ج- تصویب نامه هیات وزیران: مراد از تصویب نامه هیات وزیران ، تصویب نامه شماره ۶۷۷۳۵/ت/۵۱۳۰۵ هـ مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۶ هیات وزیران موضوع آئین نامه اجرایی تشکل های مردم نهاد است . که در این دستورالعمل با عنوان آیین نامه اجرایی تشکلهای مردم نهاد از آن نام برده میشود.

د- تشکل های مردم نهاد: تشکل های مردم نهاد که در این دستورالعمل به اختصار تشکل نامیده می شود شامل تشکلهایی است که پروانه فعالیت آنها به استناد تصویب نامه هیات وزیران صادر گردیده و شخصیت حقوقی آنها به ثبت رسیده است. این تشکلهای می توانند با رعایت مفاد ماده ۲ این دستورالعمل ، به عنوان هیات موسس اقدام به تاسیس شبکه نموده و نامزد هیات مدیره و بازرسی در شبکه ذریط شوند.

ماده ۲ : شرایط لازم برای تاسیس شبکه، بشرح ذیل است :

۱. تشکلهای متقاضی تاسیس شبکه ، می بایست از موضوع فعالیت یا هدف مشابه برخوردار باشند.
 ۲. حداقل ۲ سال از تاریخ ثبت شخصیت حقوقی موسسین ، سپری شده باشد .
 ۳. تشکل های موسس شبکه می بایست از یکی از مراجع رسمی صادر کننده مجوز برای تشکل های مردم نهاد اعم از وزارت کشور، سازمان بهزیستی کشور و نیروی انتظامی دارای مجوز معتبر باشند.
 ۴. حداقل دو تشکل عضو موسس شبکه ملی می بایست دارای مجوز فعالیت در سطح ملی و دو عضو موسس شبکه استانی می بایست دارای پروانه فعالیت در سطح استان باشد.
 ۵. متقاضیان تاسیس شبکه به تکالیف مندرج در تصویب نامه هیات وزیران شامل ارائه گزارش عملکرد مالی و اجرایی سالیانه و همچنین برگزاری مجامع عمومی سالیانه ، عمل کرده باشند.
 ۶. به محکومیت های مندرج در بند ۳ ماده ۳۴ آیین نامه تشکل های مردم نهاد مورخ ۱۳۹۵/۶/۶ دال بر انحلال محکوم نشده باشند.
 ۷. تشکل های متقاضی تاسیس شبکه و اعضای آن باید دارای تابعیت ایرانی داشته باشد.
 ۸. تعداد تشکل های متقاضی تاسیس شبکه ، حداقل ۵ سازمان مردم نهاد خواهد بود.
 ۹. تشکل های صنفی، تشکل های اقلیت ها، تشکل های کارگری، دانشجویی و سایر تشکل هایی که به موجب سایر قوانین و مقررات و خارج از ضوابط آیین نامه تشکل های مردم نهاد ایجاد شده باشند حتی اگر دارای موضوع مشترک با موضوع فعالیت شبکه باشند نمی توانند به عضویت رسمی و غیر رسمی شبکه های مردم نهاد موضوع این دستورالعمل در آیند .
- تبصره ۱:** سازمانهای مردم نهاد خارجی و شعب و دفاتر نمایندگی آنها، نمی توانند در تاسیس شبکه یا عضویت در آن، مشارکت نمایند. در هر صورت پذیرش عضویت از خارج از کشور توسط شبکه ها ممنوع است.
- تبصره ۲:** شبکه های ثبت شده نمی توانند اقدام به مشارکت در تاسیس یا عضویت در سایر شبکه ها نمایند.
- تبصره ۳:** شعب و دفاتر نمایندگی تشکل ها ، نمی توانند بعنوان هیات موسس یا هیات مدیره شبکه باشند و صرفا می توانند به عضویت غیررسمی شبکه در آیند .
- تبصره ۴:** سایر موسساتی که شرایط مقرر در این ماده را ندارند، صرفا می توانند به عضویت غیر رسمی شبکه در آیند و عضویت رسمی آنها منوط به تطبیق وضعیت آن تشکل با آیین نامه تشکل های مردم نهاد است .
۱۰. افرادی که به عنوان عضو موسس شبکه اقدام به تاسیس می نمایند می بایست عضو هیات مدیره یا هیات امنای تشکلی باشند که به نمایندگی از آن تشکل، در هیات موسس حضور یافته اند .

تبصره ۱: مدیرعامل تشکل در صورتی که عضو ثبت شده و رسمی هیات مدیره یا هیات امنای تشکل باشد می تواند به نمایندگی در هیات موسس شبکه حضور یابد.

تبصره ۲: در صورتی که به هر دلیلی اعم از انصراف از عضویت و یا انحلال اختیاری یا اجباری و .. تشکلی از عضویت در شبکه ای که قبلا عضو آن بوده است خارج شده باشد، لذا از آن جا که عضویت افراد در مجمع عمومی شبکه به موجب عضویت تشکل آن ها در شبکه بوده است و عضویت هیچ فردی در شبکه قائل به فرد نمی باشد لذا؛ نماینده تشکلی که از عضویت شبکه خارج شده است نمی تواند پس از خروج یا لغو عضویت تشکل خود، در عضویت مجمع عمومی شبکه و متعاقب آن عضویت در هیات مدیره و بازرس شبکه باقی بماند مگر اینکه کمتر از سه ماه از طول مدت تصدی هیات مدیره و بازرسی باقیمانده باشد که در این صورت فرد می تواند تا پایان دوره باقیمانده سه ماهه به عضویت خود ادامه دهد.

لذا با لغو عضویت یک تشکل در مجمع عمومی شبکه، عضویت نماینده تشکل نیز در مجمع عمومی، هیات مدیره و بازرسی از بین خواهد رفت و عضو علی البدل بلافاصله جایگزین آن عضو خواهد شد.

ماده ۳ : حقوق شبکه ها

اهداف و جهت گیری شبکه می تواند دربرگیرنده امور زیر باشد :

- ایجاد هماهنگی در فعالیت اعضای شبکه
- کمک به ارتقای سطح کیفی فعالیت تشکلهای مردم نهاد عضو شبکه
- تامین منابع در راستای حمایت از اعضای شبکه
- تعریف شاخص و استانداردها در ارتباط با موضوع فعالیت شبکه و نهادینه کردن آن در عملکرد اعضا
- توانمندسازی ، آموزش و حمایت مادی و معنوی از تشکلهای مردم نهاد عضو شبکه .
- ایجاد هم افزایی و ارتقای سطح همکاری و تعامل بین اعضای شبکه جهت تبادل دستاوردها و تجربیات موفق
- کمک به هم افزایی ظرفیتهای توانمندیهای اعضای شبکه در تعامل با سازمانهای دولتی و جامعه
- جلب مشارکت و همکاری تشکلهای مردم نهاد جهت ارائه خدمات مطلوب و ایفای نقش موثرتر در ارتباط با جامعه و گروههای هدف .
- شناسایی مسائل و مشکلات موجود در حوزه فعالیت و ارائه راهکار جهت رفع آن .
- ایجاد بانک اطلاعات در خصوص موضوع فعالیت ،اهداف ،توانمندیها و گروههای هدف شبکه.

- همکاری با دولت و قوه قضاییه و قوه مقننه و دستگاه ها و سازمان های عمومی غیر دولتی در امر نظارت همگانی در چارچوب اساسنامه و ضوابط تخصصی شبکه.
- تعامل با قوای سه گانه در جهت کمک به مانع زدایی از فعالیت ها و خدمات اجتماعی سمن های عضو.
- تعامل با دستگاه ها و نهادهای قانون گذار و تصمیم ساز در جهت شناسایی خلاء های قانونی در فرآیند توسعه اجتماعی و ارائه پیشنهادات و راهکار و مشورت در جهت تدوین و بهبود قوانین و مقررات در موضوع هدف شبکه.

ماده ۴: روند تاسیس شبکه:

برای تاسیس شبکه، می بایست نمایندگان حداقل تعداد ۵ سازمان مردم نهاد که دارای موضوع فعالیت مشابه هستند و دو سال از مدت تاسیس و ثبت حقوقی آن گذشته است، تقاضانامه تاسیس شبکه را به "دبیرخانه شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل های مردم نهاد" مستقر در وزارت کشور، ارائه کنند. این تقاضانامه باید با امضای مدیرعامل و مهور به مهر تشکل متقاضی تاسیس شبکه به همراه صورتجلسه هیات مدیره تشکل مبنی بر موافقت با عضویت تشکل در هیات موسس و تعیین نماینده تشکل در هیات موسس شبکه، ارائه شود.

تبصره: تقاضانامه تاسیس باید حاوی نام پیشنهادی شبکه، موضوع فعالیت و فهرست اعضای هیات موسس شبکه و مدارک ثبتی آنها باشد و طرح توجیهی مبنی بر ضرورت شکل گیری شبکه و تشریح اهداف، شیوه های اجرایی، محدوده فعالیت و شرایط عضویت، به انضمام تقاضانامه ارائه شود.

متقاضیان می توانند درخواست تاسیس شبکه در سطح استانی و ملی را از طریق سامانه اینترنتی وزارت کشور تکمیل و ارسال نمایند.

ماده ۵:

نمایندگان تشکلهای متقاضی تاسیس شبکه، بعنوان اعضای هیات موسس شبکه تلقی می شوند و کلیه اقدامات لازم را برای طراحی پیش نویس اساسنامه، دریافت پروانه فعالیت و ثبت شخصیت حقوقی شبکه انجام خواهند داد.

ماده ۶:

دبیرخانه شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل های مردم نهاد مستقر در وزارت کشور، پس از دریافت تقاضانامه تاسیس شبکه، می بایست در خصوص بررسی اسناد و مدارک و اساسنامه پیشنهادی شبکه و تطبیق آن با مفاد این دستورالعمل حداکثر ظرف مدت یکماه اقدام نماید. در صورت تطبیق درخواست تاسیس شبکه با مفاد ماده ۲ این

دستورالعمل و ضوابط مندرج در آیین نامه تشکل های مردم نهاد، نسبت به طرح موضوع درخواست در شورای ملی اقدام نمایند.

دبیرخانه شورای تشکل های استان و شهرستان در صورت دریافت درخواست تاسیس شبکه استانی شهرستانی، موظف هستند درخواست مذکور را به دبیرخانه شورای ملی به همراه مستندات کامل ارسال نمایند.

تبصره ۱: شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل های مردم نهاد می تواند بنا به تشخیص قبل از موافقت یا مخالفت با تاسیس شبکه، نسبت به اخذ نظر مرجع تخصصی موضوع تشکیل شبکه از حیث ماهیت اهداف و صلاحیت تخصصی اعضای موسس و مرجع نظارت عمومی (واجب) از حیث تشخیص صلاحیت ماهوی موضوع شبکه اقدام نماید. دبیرخانه شورای ملی موظف است اقدامات اجرایی مربوطه را در خصوص اخذ استعلامات انجام داده و نتیجه را به شورای ملی ارجاع دهد.

تبصره ۲: استعلام تعیین صلاحیت برای موسسین و اعضای هیات مدیره شبکه در بدو تاسیس و در مراحل تمدید و تغییر مدیران الزامیست.

ماده ۷: فرآیند برگزاری مجمع عمومی موسس

در صورت موافقت "شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل های مردم نهاد" با تاسیس شبکه، هیات موسس شبکه سه ماه فرصت خواهد داشت با هماهنگی و نظارت دبیرخانه شورای ملی، از تشکلهای مردم نهاد مرتبط با موضوع فعالیت طی فراخوان رسمی، جهت شرکت در جلسه مجمع عمومی موسسین دعوت بعمل آورد. تشکلهای داوطلب باید نمایندگان خود را به صورت کتبی به هیات موسس معرفی نمایند.

تبصره ۱: نمایندگان تشکل ها بایستی حتما عضو هیات مدیره یا هیات امانه تشکل باشند.

تبصره ۲: تشکل های شرکت کننده در مجمع عمومی می بایست دارای مجوز معتبر از یکی از مراجع قانونی صدور مجوز برای تشکل های مردم نهاد اعم از وزارت کشور (استانداری ها و فرمانداری ها)، نیروی انتظامی و یا سازمان بهزیستی کشور باشند و به ثبت رسیده باشند و فاقد محکومیت های موضوع بند ۳ ماده ۳۴ آیین نامه و یا هرگونه محکومیت در مراجع قضایی باشند.

ماده ۸: مجمع عمومی

جلسه مجمع عمومی موسسین شبکه با حضور حداقل ۱۱ نفر از نمایندگان تشکلهای داوطلب عضویت در شبکه در سطح ملی و با حضور حداقل ۷ تشکل در سطح استانی و شهرستانی رسمیت می یابد. در این جلسه ضمن تصویب اساسنامه، اعضای هیات مدیره و بازرسین شبکه از بین اعضای رسمی مجمع عمومی انتخاب می شوند.

تبصره ۱: هر کدام از تشکل های عضو شبکه ، دارای یک حق رای در مجامع عمومی هستند که توسط نماینده آنها اعمال می شود. جلسات مجامع عمومی شبکه با حضور نماینده مرجع صدور پروانه فعالیت برگزار خواهد شد .

تبصره ۲: در صورتیکه اعضای مجمع عمومی موسسین شبکه به تعداد ۱۱ تشکل در سطح ملی / ۷ تشکل در سطح استانی نرسد هیات موسس موظف است برگزاری مجمع موسسین را به مدت دو ماه به تاخیر انداخته و مجدداً از تشکلهای مرتبط با موضوع فعالیت شبکه، دعوت بعمل آورد . و هیات موسس موظف است زمینه مشارکت تمام تشکل های قانونی دارای پروانه معتبر و ثبت شده را برای شرکت در مجمع عمومی موسس فراهم نماید لکن در اولین مرحله اعضای منتخب مجمع عمومی موسس می بایست حتماً از شرایط مندرج در ماده ۲ برخوردار باشند.

تبصره ۳: در صورتیکه پس از دو بار فراخوان مشارکت تشکل ها برای شرکت در مجمع عمومی موسس ، حد نصاب ۱۱ تشکل در سطح ملی و ۷ تشکل در سطح استانی تامین نشد با موافقت دبیرخانه شورای ملی تشکل های مردم نهاد برگزاری مجمع عمومی حداکثر با ۷ تشکل در سطح ملی و ۵ تشکل در سطح استانی بلامانع می باشد.

تبصره ۴: در شبکه های ملی، برای برگزاری مجمع عمومی سالیانه پس از تاسیس و اتمام دوره دو سال اول ، حضور نمایندگان حداقل ۲۵ تشکل از تشکل های ملی و استانی و شهرستانی الزامی است.

ماده ۹: ساختار شبکه

ساختار شبکه، می بایست مبتنی بر "عضوپذیری" پایه گذاری شود و هر کدام از تشکلهای مردم نهاد که واجد شرایط عضویت مقرر در اساسنامه هستند ، با ارائه درخواست و تکمیل فرم عضویت ، به عضویت شبکه پذیرفته خواهند شد. هر کدام از تشکل های عضو شبکه ، یک نفر از اعضای هیات مدیره ، مدیرعامل یا بازرسین خود را بعنوان نماینده تشکل در شبکه معرفی می کنند و نماینده مذکور در کلیه جلسات عمومی و مجامع عمومی شبکه ، شرکت می کند.

ماده ۱۰: ارکان شبکه

ارکان شبکه شامل "مجمع عمومی" ، "هیات مدیره (یا شورای مرکزی)" و "بازرس" می باشد.
تبصره: ساختار عضوپذیر در مورد کلیه شبکه ها صادق خواهد بود . طراحی کمیته ای اجرایی در زیرمجموعه ارکان مذکور بلامانع است ولی در هر صورت می بایست ماهیت عضوپذیری و اصل برابری کلیه تشکلهای عضو شبکه، رعایت شود و "مجمع عمومی" همواره بعنوان عالی ترین رکن تصمیم گیری شبکه ، ایفای نقش نماید .

ماده ۱۱: شرایط عضویت در مجمع عمومی و هیات مدیره شبکه

اعضای هیات مدیره (یا شورای مرکزی) و بازرسین شبکه، توسط تشکلهای عضو شبکه، در جلسات مجمع عمومی انتخاب می شوند.

شرایط تخصصی جهت تصدی سمت هیات مدیره و بازرسین، در اساسنامه شبکه تعیین می گردد و این امر می بایست به نحوی پیش بینی شود، که نمایندگان تشکلهای عضو، از فرصت برابر جهت انتخاب شدن بعنوان هیات مدیره یا بازرس برخوردار باشند.

ماده ۱۲: محدوده فعالیت شبکه

محدوده فعالیت شبکه، در سطح استانی و یا سطح ملی متناسب با محدوده ذکر شده در پروانه فعالیت شبکه خواهد بود.

ماده ۱۳:

هیات مدیره شبکه موظف است گزارش عملکرد مالی و اجرایی سالیانه را حداکثر ظرف مدت ۲ ماه پس از پایان هر سال مالی، به مرجع صدور پروانه فعالیت ارائه کند.

تبصره: مسئولیت نظارت بر عملکرد شبکه های استانی بر عهده استانداری مربوط می باشد و در صورت احراز هرگونه تخلف، می بایست مراتب تخلفات به اطلاع وزارت کشور (مرجع صدور مجوز شبکه) توسط دفتر امور اجتماعی فرهنگی استانداری برسد. تصمیم گیری در خصوص تخلفات شبکه های استانی از وظایف شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل ها می باشد و شورای توسعه و حمایت استان مصوبات نظارتی خود را در خصوص شبکه های استانی جهت بررسی و تایید به دبیرخانه شورای ملی مستقر در وزارت کشور ارسال می نماید.

ماده ۱۴:

پس از ثبت شخصیت حقوقی شبکه، هیات مدیره شبکه ملزم به عضوپذیری از تشکلهای دارای شرایط عضویت مندرج در اساسنامه مصوب می باشد. هیات مدیره شبکه نمی تواند از عضویت موسسات دارای شرایط مندرج در اساسنامه مصوب جلوگیری نماید. فهرست اعضای شبکه می بایست بصورت سالیانه توسط هیات مدیره تهیه شده و قبل از برگزاری مجمع عمومی سالیانه به تایید بازرسین شبکه و مرجع صدور پروانه فعالیت برسد. پذیرش عضویت در شبکه، با رعایت مقررات ماده ۲ این دستورالعمل می باشد و هیات مدیره و بازرسین شبکه موظف هستند بر روند عضوپذیری بشرح زیر نظارت نمایند:

- شخصیت حقوقی متقاضیان عضویت در شبکه، به ثبت رسیده و دارای پروانه فعالیت معتبر باشند.

- موضوع فعالیت متقاضیان عضویت ، باید مطابق با موضوع فعالیت شبکه باشد.
- تشکلهای متقاضی عضویت دارای تابعیت ایرانی باشند.
- درخواست عضویت و معرفی نماینده، می بایست بصورت کتبی توسط تشکل متقاضی انجام شود .
- افرادی که بعنوان نماینده تشکل به شبکه معرفی می شوند می بایست مشخصات فردی آنها در آگهی روزنامه رسمی کشور بعنوان عضو هیات مدیره یا بازرس یا مدیرعامل تشکل درج شده باشد.

ماده ۱۵:

شبکه بعنوان نماینده تام الاختیار تشکلهای عضو محسوب نمی گردد و استقلال تشکل ها کماکان در چهارچوب شخصیت حقوقی و اساسنامه مصوب آنها ، محفوظ است و عضویت در شبکه به معنای پذیرش اساسنامه شبکه می باشد و تشکل های عضو شبکه به عنوان عضو شبکه از اساسنامه شبکه نیز تبعیت می نمایند .

ماده ۱۶:

هرگونه تعاملات و فعالیت بین المللی شبکه ، عضویت در سازمانهای بین المللی و همچنین همکاری با اتباع خارجی و موسسات دولتی و غیردولتی خارجی ارتباط با وزارتخانه ها و دولت های دیگر ، مستلزم اخذ مجوز از کارگروه ماده ۲۳ تصویب نامه هیات وزیران و تابع ضوابط ماده ۲۴ می باشد .
برای این منظور هیات مدیره شبکه موظف است مدارک زیر را به دبیرخانه کارگروه مذکور مستقر در وزارت کشور ارائه نماید :

- طرح توجیهی جهت فعالیت در خارج از کشور
- طرح توجیهی مبنی بر نحوه تامین منابع مالی و اجرایی مورد نیاز برای فعالیت در خارج از کشور
- مشخص نمودن گروه هدف و مخاطبین در خارج از کشور
- معرفی نمایندگان شبکه در ارتباطات خارج از کشور

ماده ۱۷:

پروانه فعالیت شبکه، با امضای وزیر کشور صادر می شود و کلیه امور مربوط به صدور پروانه و ثبت تغییرات از طریق دبیرخانه شورای ملی تشکل های مردم نهاد مستقر در وزارت کشور انجام خواهد شد.

ماده ۱۸:

این دستورالعمل در ۱۸ ماده و ۱۷ تبصره ابلاغ می گردد و اجرای آن برای تمام شوراهای توسعه و حمایت از
تشکل های مردم نهاد مستقر در استانداری یا فرمانداری ها سراسر کشور و شورای ملی توسعه و حمایت از تشکل های
مردم نهاد مستقر در وزارت کشور و سایر دستگاه های تخصصی و نظارتی لازم الاجرا می باشد.